

Heimahjálparafelag Føroya

– A alfundur 1997

ÁKI BERTHOLDSEN

Vit leingjast eftir at sleppa á skúlabonk

– Tað er ikki bara at duga at kóka knetti og at vinda eina tvøgu. At vera heimahjálphjá sjúkum, gomlum og veikum er blivið so ómetaliga nógv annað. Men nú kemur tann leingi saknaði útbúgvingin endiliga.

Tað hevur leingi verið tosað um tað.

Men tað er ikki blivið til neiri enn tos. Ikki fyrr enn nú...

Endiliga verður útbúgvingin fyrri heimahjálparar sett á stovn.

Byrjað verður næsta summer, tá ið tveir flokkar byrja við umleið 20 næmingum í hvørjum flokki.

Hetta tann útbúgvingin, sum vanliga verður nevnt Sosial- og heilsuhjálpari og útbúgvingin varar í eitt ár, men ein partur av tíðini eru næmingarnir í starvsvenjing.

Men tað er ætlanin at seta ein ventil á, so at tær, sum hava verið heimahjálparar

minst fimm ár, sleppa undan starvsvenjingini og kunnu sostatt fáa útbúgvingina upp á umleið hálvt ár.

Hvussu nógv sleppa á ta útbúgvingina, er ikki greitt enn.

Tey, sum fara í fullan skúla fáa stuðul eftir teimum reglum, sum eru, tvs, at tey fáa í mesta lagi góðar 2.000 um mánaðin.

Men ætlanin er at finna eina skipan fyrri tey, sum hava arbeitt so leingi, at tey sleppa undan starvsvenjingini so at tey fáa lön, ella partvísa lön, teir mánaðirnar, tey eru í skúla.

Eitt drúgt mál

Útbúgvingin hjá heimahjálpunum hevur verið eitt drúgt mál og tosað hevur verið um tað í nógv ár, uttan at nakað er komið á skaftið. Tað hevur altíð verið okkurt í vegin, tá ið landsstýrið hevur skulað brúkt pengar til heimahjálparaútbúgvingina.

– Men vit strongdu á tí vit hildu, at hvørki heimahjálparar, ella tey fólk, vit ganga inn til, kunnu liva við støðum, sum hon er.

– Vit halda, at tað er skeiðt bara at tosa um at menna og styrkja yvirbygnaðin í meginumsitingini í Tinganesi. Tað er eisini neyðugt at útbúga tey, sum skulu arbeiða í teimum ymsu skipanum, heldur

Ása Djurhus.

I fjør kom tað tó so langt, at landsskúlafrýsitingin hevði málið.

Men landsstýrið var als ikki nógt við uppskotið til útbúgving, sum landsskúlafrýsitingin legði fram.

– So har stóðu vit aftur á berum, sigur Ása Djurhus, formaður í heimahjálparafelagnum.

Eftir at vit einaferð enn høvdu gjørt vart við okkum, varð ein arbeiðshólkur settur at gera eitt nýtt uppskot til eina útbúgving.

Tann nevndin handaði landsstýrinum eitt uppskot til útbúgving fyrri eina viku síðani.

Men av tí at so nógv er at fyrireika, byrjar skúlin ikki fyrr enn komandi ár.

Onkur skeið

Hoast teir ikki eru brúktur.

– Okkara arbeiðið er kollvelt í stöðum, og verður tað í framtíðini. Tí er ein útbúgving alneyðug, sigur formaðurin í heimahjálparafelagnum. Myndin er frá aðalfundinum leygardagin

Men av tí, at skúlin ikki varð settur á stovn, ætlaði landsstýrið, at jättanin skuldi fella burtur aftur.

– Ikki fyrrren heimahjálparar höttu við tiltøkum, varð jättanin hangandi og bleiv brúkt til skeið ístaðin. Úrslitið var, at einir 180 heimahjálparar sluppu á skeið í lyfting.

Jättanin í ár er eisini brúkt til skeið, sigur Ása Djurhus.

Tann pengingurin skal brúkast til skeið, sum verður eftir summerfrítíðina í sambandi við arbeiðið, sum heimahjálparar skulu átaka sær á sambýlum.

Arbeiðið kollvelt

Formaðurin í heimahjálparafelagnum sigur, at tað er heinleidis brányðugt at fáa útbúgvingin fyrri heimahjálparar í lag.

– Arbeiðið hjá er fullkomiliga kollvelt seinastu tíðina.

– Fyrr var høvudsarbeiðið at gera reint og gera mat.

– Nú er tað tann minsti parturin.

Hinvegin hava vit nógv meiri at gera við persónliga røkt.

– Nógv av teimum fólkum, vit ganga inn til, eru fólk, sum antin høvdu ligið á sjúkrahúsið, ella á røktarheimi fyrri nøkrum fáum árum síðani.

Men nú verða fólk nógv fyrr útskrivað av sjúkrahúsi, enn fyrr, og latin uppi hendurnar á okkum.

Vit skulu eisini minnst til, at nógv yngri fólk eru farin av landinum. Men so mikið størri er tørvurin hjá teimum eldri at fáa hjálpar.

– Tí er tað heilt avgerandi neyðugt, at vit fáa tað neyðugu útbúgvingina, sum skal til fyrri at røkja okkara arbeiðið forsvarligt, sigur Ása Djurhus.

Bólkarøkt

Formaðurin í Heimahjálparafelagnum heldur, at tað ikki minst er neyðugt at fara undir skeið og útbúgving fyrri heimahjálpar fyrri at heimahjálparar kunnu verða før-

ar fyrri at átaka sær arbeiðið, sum verður á sambýlunum, sum eru stovnað, og verða stovnað kring landið.

Men nú er tað eisini hent, at øll heimarøktin, bæði heimahjálpin, heimasjúkrasystyrskipanin og heilsusystyrskipanin er lagt saman.

Tvs, at heimarøktin verður eitt slag av bólkarøkt.

Fyrr heimahjálparar merkir tað, at tær skulu sjálvar skipa fyrri arbeiðnum og meta um, hvar tørvurin er størstur.

M.a. verða tær byttar upp í bólkar ella lið, sum sjálvar skulu býta arbeiðið ímillum sín, sjálvar syrgja fyrri avloysarum í sambandi við sjúku og aðra fráveru.

Tvs, framyvir skulu heimahjálparar sjálvar gera tað, sum eftirlitsskvinna hevur gjørt higartil. Men ein fyrimunur verður, at tær verða ikki so einsamallar longur, men hava hvørja aðra at styðja seg til, um trupulleikar stinga seg upp.

Hetta ber í sær, at myndugleikarnir í Føroyum seta starvsfólkunum somu krøv, sum sett verða til starvsfólk í Danmark. Men uttan at geva okkum somu tilboð um skeið og útbúgving, sum danskir myndugleikar hava givið teimum dansku starvsfólkunum.

Størsta avbjóðingin

Ása Djurhus sigur, at tann størsta avbjóðingin hjá felagnum ta komandi árið verður at tryggja, at útbúgvingin verður veruleiki komandi ár.

Men síðani verður tann nýggja skipanin við bólkarøktini ein stór avbjóðing tí tað kollveltir skipanina.

– Og vit mugu verða á varðhaldi og verja borg, so at vit ikki smokka niður ímillum í øllum hesum nýggja, sigur formaðurin í heimahjálparafelagnum.

Í løtuni eru einar 350 heimahjálparar í Føroyum, sigur Ása Djurhus, formaður felagsins

